

Základní škola, Hrochův Týnec, okres Chrudim

**Školní vzdělávací program
pro školní družinu**

Identifikační údaje o školní družině

Adresa	Nádražní 253, Hrochův Týnec, 538 62
IZO	117200158
Kontakty:	telefon: 469692518 email: zsht@centrum.cz
Vedení školy	ředitelka – Mgr. Jiřina Macháčková zástupkyně – Mgr. Kateřina Valentová
Vychovatelky	vychovatelky – Dana Bakešová, Jana Marková

Charakteristika školní družiny

Školní družina (ŠD) je základním článkem zařízení výchovy mimo vyučování. Ve dnech školního vyučování tvoří mezistupeň mezi výukou ve škole a výchovou v rodině. Plní vzdělávací cíle a pomáhá žákům překonat jejich handicap. ŠD má důležitou roli v prevenci negativních sociálních jevů a rozvíjí důležité osobní a sociální kompetence

Školní družina je umístěna v přízemí budovy B a přístavbě budovy A základní školy a je otevřena pro žáky 1.-3. ročníku ZŠ Hrochův Týnec. Žáci zde mohou aktivně využít čas do odjezdu autobusů nebo zde trávit odpoledne ve společnosti svých kamarádů pod dohledem vychovatelek.

Školní družina vykonává činnost také v době školních prázdnin podle zájmu. Po projednání se zřizovatelem může ředitel školy přerušit činnost školní družiny v době školních prázdnin, popř. v době vyhlášeného ředitelského volna.

Formy vzdělávání

Základním prostředkem činnosti ve školní družině je hra založená na zážitku účastníků, která obohacuje jejich sebepoznání, rozšiřuje vědomosti, dovednosti a navozuje kladné emoce.

Činnost ŠD je organizována těmito formami zájmového vzdělávání:

- pravidelnou výchovnou, vzdělávací, zájmovou činností
- nabídkou spontánních činností,
- příležitostnou
- osvětovou

Pravidelná činnost- každodenní činnost v oddělení vychází z týdenní skladby zaměstnání, představuje organizované aktivity (pracovně-technická, esteticko-výchovná, společensko-vědní, literární, sportovní a přírodovědná činnost, dopravní výchova). Zájmové kroužky se otvírají dle zájmu žáků.

Příležitostné činnosti- přesahují rámec jednoho oddělení, nejsou zahrnuty do týdenní skladby činností (besídka a kulturní vystoupení, karneval, divadlo, tvořivé dílny, sportovní turnaje, výlety)

Spontánní aktivity- jedná se o aktivity následující po organizované činnosti a zahrnují hry, klidové činnosti a pobyty venku, hry při ranní a odpolední družině, individuální zájmová činnost, relaxace na koberci)

Osvětová činnost- jedná se o přednášky, besedy

Obsah vzdělávacích programů školní družiny

Program školní družiny navazuje na školní vzdělávací program základní školy. Cílem programu ve školní družině je připravit žáka pro život v současné společnosti a prostřednictvím volnočasových aktivit ve školní družině ho vybavit potřebnými vědomostmi, dovednostmi a postoji.

Cílem je:

- ✓ rozvíjet žáka v dovednostech a vědomostech potřebných k životu ve společnosti
- ✓ umožnit žákovi najít si své místo ve skupině
- ✓ napomáhat formování životních postojů a posilovat osobnost žáka k dosažení úspěchu
- ✓ zabezpečit odpočinek, relaxaci a aktivní využití volného času
- ✓ působit preventivně proti výskytu negativních sociálních jevů
- ✓ spolupracovat s rodinou

Délka

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy do výše kapacity ŠD.

Zájmové vzdělávání ve ŠD je poskytováno ve dnech školního vyučování a v době školních prázdnin podle zájmu. Provoz školní družiny - ranní družina: 6.15 – 7.15 hodin a odpolední družina 11.15 – 16.00 hodin. Podmínky pro příchody a odchody ze ŠD jsou uvedeny ve vnitřním řádu školní družiny.

Školní družina pomáhá budovat a posilovat tyto kompetence:

Kompetence k učení

vychovatelka

- předává nové informace
- pomáhá využívat nových poznatků v praktických činnostech a v životě
- vede žáka k dovednosti dávat si věci a poznatky do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

vychovatelka

- dává žákům prostor k vyjádření svého názoru
- pomáhá nalézat různé způsoby a varianty řešení
- vede žáky k zodpovědnosti za svá rozhodnutí a také k objektivnímu hodnocení svých činů
- vede žáky k přijímání neúspěchu a motivuje je k opětovnému řešení úkolu jinými způsoby

Kompetence komunikativní

vychovatelka

- dává prostor vyjadřovat své myšlenky a názory
- vede žáky k práci v týmu
- rozvíjí schopnost naslouchat druhým, porozumět a vhodně reagovat
- umožňuje využívat komunikativních dovedností k vytváření sociálních vztahů

Kompetence sociální a personální

vychovatelka

- vede žáky k dodržování pravidel slušného chování
- podílí se na upevňování dobrých vztahů v kolektivu
- podněcuje žáky ke spolupráci ve skupině
- dbá na to, aby se žáci aktivně zapojili a pozitivně ovlivňovali kvalitu společné práce
- snaží se o to, aby žáci dovedli ocenit své spolužáky ve skupině za dobrou práci

Kompetence občanské

vychovatelka

- vede k respektování názoru ostatních
- rozvíjí schopnost empatie
- seznamuje žáky s jejich právy a povinnostmi
- připravuje žáky na to, aby se podle situace uměli zodpovědně rozhodnout
- pomáhá žáky zapojit se do kulturního dění a sportovních aktivit
- vytváří kladný vztah k ochraně zdraví a životního prostředí

Kompetence pracovní

vychovatelka

- vede žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při zacházení s nástroji
- umožňuje žákům vyhodnocovat výsledky své činnosti
- podněcuje žáky využívat znalosti při konkrétních činnostech propojených s praktickým životem
- dbá na to, aby žáci po dobu práce zcela přirozeně udržovali své pracovní místo v pořádku

Průběžně jsou žáci hodnoceni slovně od vychovatelek a zároveň vedeny k sebehodnocení. Hodnotí nejen své chování, ale i svou práci a její výsledky, vyjadřují své pocity. Dochází k vzájemnému hodnocení mezi žáky samými i ve vztahu k vychovatelce.

Časový plán zájmového vzdělávání

Září	Naše družina a naši kamarádi	Seznamovací hry, můj nejlepší kamarád – kreslení, vyprávění, hádanky, společný výlet, seznámení s prostředím školy a jejím okolím
Říjen	Naše obec a její okolí	Moje cesta do školy, naše obec – poznáváme všechny ulice – hra Kam dnes dojdeme? Kreslení plánu obce, beseda o historii obce
Listopad	Podzimní hrátky	Soutěž o nejhezčího draka. Sbíráme a vyrábíme z přírodnin. Co sklízíme ze zahrádky – ovoce, zelenina, ochutnávky, studená kuchyně. Malování – jablko, hruška k nakousnutí
Prosinec	Vánoce přicházejí	Zdobení vánočního stromečku, výroba dáreků, pečení cukroví. Poslech koled, četba vánočních příběhů. Vánoční zvyky a tradice – zdobení třídy. Vánoční besídka – rozdávání dáreků.
Leden	Máme rádi pohádky	Pohádkový svět – kreslení, malování

		pohádkových bytostí. Poslech, četba, vyprávění a dramatizace. Výroba maňáska. Divadelní představení. Pohádkové hádanky.
--	--	---

Únor	Chceme žít zdravě	Znám své tělo. Co jíme? Moje oblíbené jídlo. Připravujeme hostinu. Sportujeme – míčové hry. Sestavování jídelníčku.
Březen	Velikonoce	Nejhezčí velikonoční kraslice. Vyrábění z různých materiálů – velikonoční tematika – výzdoba třídy. Pečení velikonočních zajíců. Setí obilí.
Duben	Jaro – ochrana přírody	Vítáme jaro – přírodovědné vycházky. Program Ekocentra. Den Země. Ohrožené druhy zvířat. Třídění odpadu. Kalendář přírody.
Květen	Sportem ku zdraví	Atletické závody. Turnaj ve vybíjené a fotbalu. Šipkovaná. Netradiční soutěže na školní zahradě, obratnost a rychlost. Svátek matek – výroba přáníček, dárečků
Červen	Jedeme na prázdniny, cestujeme	Výlety v okolí obce, do Chrudimi. Školní výlet . Hra Znáš města? Dopravní test – správný chodec a cyklista. Znáš dopravní značky? Jízda zručnosti.

Krátkodobé projekty ve školní družině

Týden slušného chování	říjen
Pohádkový týden	leden
Podzimní dílna	
Jarní dílna	
Týden ochrany přírody	duben
Dopravní týden	červen

Tyto projekty budou zařazeny v průběhu celého školního roku.

Průřezová témata

Žák se ve ŠD rozvíjí v těchto oblastech:

- ✓ **Osobnostní a sociální výchova**
 - vybírat si zájmové činnosti dle svých možností a rozvíjí své zájmy
 - zdokonalovat si postřeh pomocí her

- posilovat pozitivní myšlení
 - všímat si dění i problémů kolem sebe, nevyhýbá se řešení
 - rozlišovat správná a chybná řešení
 - dokončovat započatou práci
 - dodržovat zásady bezpečného chování
 - všímat si nespravedlnosti, agresivity a šikany
 - dodržovat osobní hygienu, základní hygienické návyky
 - odpovídat za úklid svých věcí v šatně a jejich uložení
 - schopnost a ochota pomoci
 - posilování vlastního sebevědomí
 - prevence sociálně patologických jevů – drogy, kouření, šikana
 - rozvíjení slovní zásoby
 - schopnost vyjadřovat své pocity, kultivovaně komunikovat
 - hraní her ve skupinách a týmech
 - podřídit se i prosadit při skupinové činnosti
 - dokázat pomoci druhým
- ✓ **Výchova demokratického občana**
- vztah ke škole, městu, státu (vycházky, výlety)
 - příbuzenské vztahy v rodině, vztahy mezi dětmi, pravidla soužití
 - pravidla slušného chování, zdravení
 - demokratické vztahy ve škole
 - základní lidská práva a práva dítěte
 - aktivní obhajoba a dodržování lidských práv a svobod
- ✓ **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- poznávání života dětí v jiných zemích – časopisy, vyprávění, četba
 - tradice, zvyky, odlišnost způsobu života
 - zážitky z dovolené, vyprávění
 - seznamovat se s životem v jiných zemích
- ✓ **Multikulturní výchova**
- tolerance, spolupráce
 - pochopení vztahů mezi různými kulturami
- ✓ **Environmentální výchova**
- poznávání a ochrana přírody
 - využívání prostředí okolí školy k relaxaci a sportování
 - úspora energie
 - třídění odpadu – likvidace
 - ochrana přírody, ohleduplné chování
 - Den Země – úklid v okolí školy
 - práce s různými přírodními materiály

Materiální a prostorové podmínky školní družiny

Školní družina je vybavena společenskými a didaktickými hrami, pomůckami a stavebnicemi. K dispozici jsou výtvarné a pracovní potřeby. ŠD má dvě oddělení, obě oddělení využívají své vlastní prostory ŠD. ŠD při své činnosti využívá také prostory tělocvičny, školní zahradu, vybavenou pískovištěm a herními prvky a multifunkční hřiště.

Personální podmínky

Zájmové vzdělávání ve školní družině zajišťuje pro každé oddělení jedna vychovatelka. Ve školní družině je pověřena jedna vychovatelka kontrolou dokumentace, zajištěním přihlašování a odhlašování žáků, vybíráním poplatků, předáváním informací rodičům.

Vedení školy zajišťuje, aby vychovatelky splňovaly odbornou kvalifikaci a vytváří podmínky pro jejich další vzdělávání.

Podmínky přijímání a průběhu zájmového vzdělávání

Do školní družiny (ŠD) jsou přijímáni žáci v souladu se zákonem 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, ve znění pozdějších novel a vyhláškou 74/2005 Sb., o zájmovém vzdělávání.

Činnost družiny je určena přednostně pro žáky prvního stupně základní školy do výše kapacity ŠD. ŠD má kapacitu 68 žáků a žáci se rozdělují do dvou oddělení. Oddělení se naplňují nejvýše do počtu 30 (po projednání se zřizovatelem do 34) účastníků.

O přijetí rozhoduje ředitelka školy na základě vyplněných náležitostí v závazné písemné přihlášce a na základě splněných kritérií pro přijetí.

K ukončení docházky žáka může dojít z důvodu odhlášení žáka zákonným zástupcem v průběhu školního roku na základě písemné žádosti, při opakovaném porušování řádu školní družiny žákem, při neuhrazení poplatku za pobyt ve ŠD do konce měsíce od vyhlášení platby.

Kritéria pro přijímání žáků do ŠD

Nastane-li skutečnost, že zájem o přijetí do ŠD je vyšší, než je stanovená kapacita ŠD, rozhoduje o přijetí žáka do ŠD ředitelka na základě těchto kritérií:

1. Nejdříve budou přijati zájemci o ŠD z 1. ročníku.
2. Dále budou přijati zájemci o ŠD z 2. ročníku.
3. Zájemci o ŠD z 3. ročníku budou přijímáni do naplnění kapacity ŠD.

V případě, že by mohlo dojít k překročení kapacity, budou přednostně přijímáni zájemci o ŠD, kteří

- a) již mají sourozence v ŠD
- b) na základě věku (data narození) od nejmladšího po nejstarší
- c) losem

Na místo uvolněné ve školní družině v průběhu školního roku bude přijat žák v pořadí nepřijatých žáků.

Podrobnosti provozu ŠD určuje vnitřní řád školní družiny vydaný ředitelkou školy.

Podmínky pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami

ŠD při své činnosti respektuje individualitu každého žáka a vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Zvýšenou pozornost věnujeme integrovaným žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a žákům nadaným. Vytvoření podmínek pro tyto žáky konzultujeme s rodiči. Do volnočasových aktivit a činností jsou tito žáci začleněni dle svých schopností.

Ekonomické podmínky

Úplatu za zájmové vzdělávání a způsob jejich výběru řeší vnitřní řád školní družiny vydaný ředitelkou školy.

Finanční prostředky školní družiny jsou určeny na materiální potřeby, jako je nákup hraček, potřeb na pracovní a výtvarnou výchovu, her, knih, nábytku a jiného vybavení. Poplatky jsou přednostně hrazeny bezhotovostně na školní účet.

Podmínky BOZP

ŠD zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emoční. Vytváří zázemí a bezpečné prostředí pro rozvoj žáků. Podporuje vztahy nejen mezi žáky, zaměstnanci a rodiči ale i s širokou veřejností.

Do školní družiny se vchází předním vchodem. Vstup monitorují paní vychovatelky. Vychovatelka zodpovídá za žáky po celou dobu pobytu ve školní družině a řídí se platnými předpisy a náplní práce.

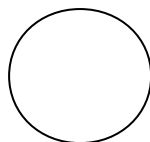
Žáci se ve všech prostorách užívaných ŠD řídí vnitřním řádem školní družiny, školním řádem, provozními řády specializovaných učeben, provozním řádem multifunkčního hřiště a dalšími.

Platnost dokumentu:

Školní vzdělávací program pro školní družinu byl vydán dne 31. 8. 2007 s účinností od 1. 9. 2007.

Úpravy, změny:

1. Druhé vydání školního vzdělávacího programu pro školní družinu bylo vydáno dne 29. 8. 2014 s účinností od 1. 9. 2014.
2. Třetí a aktualizované vydání bylo vydáno dne 31. 8. 2021 s účinností od 1. 9. 2021.

kulaté razítko školy

.....
Mgr. Jiřina Macháčková, ředitelka školy